

Provinciale Staten Fracties Limburg
Informateurs
Onderhandelaars

Maastricht	14 mei 2023	Doorkiesnummer	06 52 55 50 13
Bijlage(n)	1		

Geachte heer/mevrouw,

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: het aantal ernstige verkeersgewonden zullen in Limburg, bij gelijkblijvend beleid, verdubbelen richting 2040. Hiermee zouden de maatschappelijke kosten in Limburg in 2040 ongeveer 40% hoger kunnen liggen dan huidig: € 2,4 miljard per jaar in Limburg (prijspeil 2020). Dit stelt de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) in het rapport "Limburgse Staat van de Verkeersveiligheid 2023" (in de bijlage is de managementsamenvatting van dit rapport toegevoegd, het volledige rapport: <https://swov.nl/nl/publicatie/de-limburgse-staat-van-de-verkeersveiligheid-2023>).

Deze maatschappelijke kosten die aan een verkeersongeval zijn toe te rekenen, staan in geen verhouding tot het menselijk leed dat ontstaat door een verkeersongeval. Dagblad De Limburger heeft op een indrukwekkende wijze 46 verhalen achter verkeersslachtoffers in Limburg opgetekend (<https://www.limburger.nl/project46>). Het voorkómen van dit soort verhalen, het leed dat helaas met grote regelmaat Limburgse families en inwoners treft, is de drijfveer van het ROVL en alle partners om in te zetten op een betere verkeersveiligheid. We staan daarom nog steeds achter de ambitie van nul verkeersslachtoffers (maak van de nul een punt).

In het onderzoeksrapport adviseert de SWOV:

- geef prioriteit aan de veiligheid van fietsers, in het bijzonder ouderen;
- zet verder in op veilige infrastructuur (gemeentelijke en provinciale wegen);
- handhaving en gedragsbeïnvloeding blijven belangrijke componenten van verkeersveiligheid, in het bijzonder op het thema afleiding in het verkeer. Daarnaast zijn ook alcohol- en drugsgebruik en snelheid relevante thema's.

Deze thema's komen overeen met een onlangs uitgevoerde gezamenlijke risicoanalyse van het ROVL en de Limburgse gemeenten en politie.

Om gezamenlijk een stap vooruit te maken om het geschetste doemscenario van de SWOV te voorkomen vragen wij u om het item verkeersveiligheid te voorzien van structurele middelen. Niet alleen voor de verbetering van de verkeersveiligheid voor infrastructuur maar zeker ook voor gedragsmaatregelen in Limburg vragen wij u om deze prominent op te nemen in het Statenprogramma dan wel het Coalitieakkoord, om zodoende in de komende coalitieperiode de daad bij het woord te voegen. Laten we samen streven naar nul verkeersslachtoffers, want elk slachtoffer is er één te veel.

Indien gewenst, zijn we graag bereid tot een nadere toelichting. Daarvoor kunt u mij altijd benaderen.

Met vriendelijke groet,

ir. M. Schrijen
Secretaris Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Limburg

Limburglaan 10
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

M 06 52 55 50 13

marc.schrijen@rovl.nl
www.rovl.nl

Managementsamenvatting

Deze managementsamenvatting bevat de belangrijkste bevindingen uit de *Limburgse Staat van de Verkeersveiligheid 2023*, waarin SWOV een verkeersveiligheidsanalyse heeft gemaakt voor de provincie Limburg, met aandacht voor:

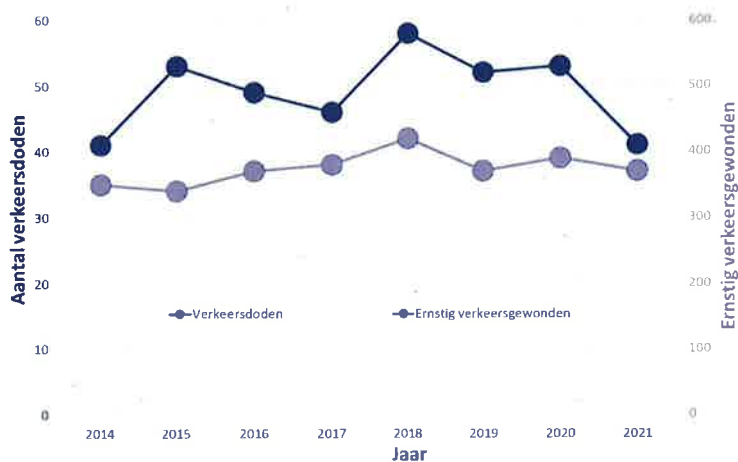
- ontwikkelingen in aantallen ernstige verkeersslachtoffers (*Hoofdstuk 3*)
- ontwikkelingen in relevante blootstellingsgegevens zoals mobiliteit en bevolkingssamenstelling (*Hoofdstuk 4*)
- ontwikkelingen in risico-indicatoren die verband houden met veiligheid in het verkeer (*Hoofdstuk 5*)
- maatschappelijke kosten van verkeersonveiligheid (*Hoofdstuk 6*), en
- slachtofferprognoses (*Hoofdstuk 6*)

Geen daling aantal ernstige verkeersslachtoffers

Zowel het aantal **verkeersdoden** als het aantal **ernstig verkeersgewonden** vertonen geen significante ontwikkeling over de tijd. Over de periode 2014-2021 vallen er gemiddeld per jaar 49 verkeersdoden (linker verticale as) en 370 ernstig verkeersgewonden (rechter verticale as) in Limburg.

Zie:

- Ontwikkeling aantal verkeersdoden in Limburg (*Paragraaf 3.1*)
- Ontwikkeling aantal ernstig verkeersgewonden in Limburg (*Paragraaf 3.2*)

Slachtofferaantallen groeien onder fietsers en ouderen

Als we kijken naar de kenmerken van ernstige verkeersslachtoffers in Limburg, vallen onder andere de volgende zaken op:

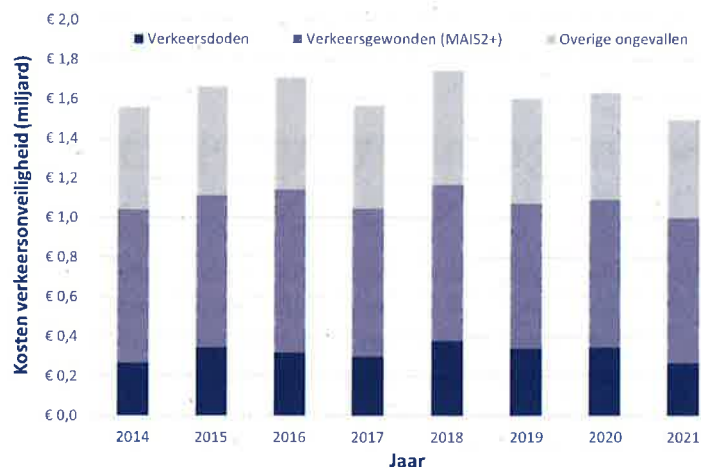
- **Vervoerswijze:** Zowel bij verkeersdoden als bij ernstig verkeersgewonden vallen over de tijd **meer fietsslachtoffers**. Bij ernstig gewonden gebeurt dat voor 80% in een ongeval zonder betrokkenheid van een motorvoertuig (*Paragrafen 3.1.3 en 3.2.2*).
- **Leeftijd:** Er is een duidelijke tendens naar **meer ernstige verkeersslachtoffers onder mensen van 60 jaar en ouder**. Er vallen over tijd minder verkeersdoden onder veertigers, en minder ernstig verkeersgewonden onder jongeren (tot 18 jaar), dertigers en veertigers (*Paragrafen 3.1.4 en 3.2.3*). Het risico per afgelegde kilometer loopt zeer sterk op boven de 70 jaar (*Paragraaf 4.5*).
- **Wegbeheerder en wegtype:** Twee derde van de verkeersdoden valt op gemeentelijke wegen, en dat aandeel neemt toe over tijd. De overige verkeersdoden vallen op provinciale wegen (19%) en rijkswegen (13%) (*Paragraaf 3.1.6*).

Maatschappelijke kosten van verkeersongevallen in Limburg € 1,6 miljard

De kosten van verkeersdoden en ernstig verkeersgewonden in Limburg worden geschat op gemiddeld € 1,1 miljard (prijspeil 2020). Wanneer ook lichtere gewonden en ongevallen met uitsluitend materiële schade worden meegerekend bedragen de maatschappelijke kosten naar schatting gemiddeld € 1,6 miljard per jaar.

Zie:

- Maatschappelijke kosten van ernstige verkeersslachtoffers Limburg (Paragraaf 6.1)

Prognose: stagnatie verkeersdoden, sterke stijging ernstig verkeersgewonden

Bestaande prognoses van ontwikkelingen in het aantal ernstige verkeersslachtoffers zijn hier geduid. Bij gelijkblijvend beleid is er voor Limburg mogelijk een kleine daling van het aantal verkeersdoden, met langdurige stagnatie op een aantal gemiddeld tussen de 30 en 40 verkeersdoden per jaar. Het aantal ernstig verkeersgewonden zal bij gelijkblijvend beleid sterk stijgen, met een verdubbeling tot 700 à 800 ernstig verkeersgewonden in 2040.

Zie:

- Prognose ontwikkeling verkeersslachtoffers in Limburg (Paragraaf 6.2)

Aanbevelingen

Op basis van de analyses komen we tot de volgende aanbevelingen voor de provincie Limburg:

- **Geef prioriteit aan de veiligheid van fietsers.** Zij vormen de grootste groep verkeersdoden en ernstig verkeersgewonden, en de aantallen stijgen over de tijd, vooral onder oudere fietsers. Onder deze groep wordt ook richting de toekomst de grootste stijging verwacht.
- **Zet verder in op veilige infrastructuur.** Veel slachtoffers vallen op wegen in beheer van gemeenten, met een tendens naar meer slachtoffers op 50-wegen (binnen de bebouwde kom) en 60-wegen (buiten de bebouwde kom). Vanwege de gemengde functie van veel van deze wegen met relatief veel kwetsbare verkeersdeelnemers, valt er veel winst te behalen door alle wegen in te richten volgens de richtlijnen van Duurzaam Veilig.
- **Besteed ook aandacht aan provinciale wegen.** Ook op provinciale wegen vallen veel verkeersslachtoffers. Dit aantal daalt niet. De toedracht van ongevallen is hier niet onderzocht, daarvoor zou diepte-onderzoek meer geschikt zijn, maar ook op provinciale wegen is de veiligheid te verbeteren met inrichting volgens Duurzaam Veilig-richtlijnen.
- **Blijf inzetten op handhaving en gedragsbeïnvloeding; dit blijven belangrijke componenten van verkeersveiligheidsbeleid.** Uit de geanalyseerde cijfers lijkt vooral afleiding in het verkeer (door apparatuurgebruik) een relevant thema voor verdere gedragsbeïnvloeding en handhaving. Vanwege de risico's blijven ook alcohol- en drugsgebruik en snelheid relevante thema's voor gedragsbeïnvloeding en handhaving.
- **Verbeter de metingen van risico-indicatoren.** Risico-indicatoren zijn bijvoorbeeld wegkenmerken of gedragingen in het verkeer die sterk verband houden met verkeersonveiligheid. Samenwerking binnen het Kennisnetwerk SPV kan bijdragen aan beschikbaarheid en kwaliteit van data omtrent risico-indicatoren.